

Departament de Pediatria
Hospital Universitari Quirón Dexeus
C/ Anglí, 31, 2ª planta
08017 Barcelona
Tel.: 93 205 57 57
Fax: 93 205 05 23
www.pediatriadexeus.com

L' OTITIS MITJA AGUDA (OMA)

Fulls d'Informació Sanitària (FIS)

L'Otitis Mitja Aguda (OMA) és una infecció de l'oïda mitja causada per la penetració de bacteries o virus provinents del coll, el nas o la Trompa d'Eustaquí dins l'espai aeri de l'oïda mitja. Un cop arribats aquí, els microbis comencen a multiplicar-se produint un cúmul de moc i pus que fa pressió des de l'interior de l'oïda inflamant el timpà, que s'envermelleix i es tensa. Aquesta inflamació és la causa del mal d'orella que pateix el nen. Gairebé la meitat dels nens tenen alguna infecció d'orella durant el seu primer any de vida i molts seran propensos a tenir-ne més, sobre tot els fills de pares que en van tenir de petits i els nens amb germans que també n'han patit.

LA MALALTIA

El dolor és el símptoma més comú en les infeccions de l'oïda mitjana. En alguns casos és molt lleu, però altres vegades pot ser molt sever i fer molt mal. En lactants petits això es tradueix en plors continus i intranquil·litat general, a més d'estar més "pesats". De vegades refusen el biberó perquè quan empassen, l'oïda es mou i els hi fa mal. A la nit, les coses empitjoren. La orella fa més mal quan s'està estirat perquè la pressió al seu interior augmenta i com a conseqüència, un es troba pitjor i costa més dormir. Els nens més grans solen descriure l'Otitis més aviat com un mal a l'orella o com una sensació de tenir-la tapada o de sentir-hi menys. Una petita part dels infectats també presenta febre, típicament més alta en lactants que en nens grans.

Si la pressió a l'interior de l'oïda arriba a ser molt alta, es produeix una ruptura al timpà (com quan rebenta un gra de pus) i l'infecció surt cap a l'oïda externa en forma de secreció purulenta. Tot i que aquesta és una circumstància aparatosa que sol produir alarma en els pares, la veritat és que no es tracta de res greu. Al contrari, fins i tot s'accelera el procés de curació (el timpà es tancarà tot sol un altre cop en 2 o 3 dies).

Aquestes infeccions són més freqüents en nens que van a la guarderia des de molt petits, en nens amb problemes al·lèrgics i en nens que viuen a cases on es fuma. Molt sovint van acompanyades de refredats de nas i coll, mucositat o obstrucció nasal, tos i mal de coll, i són més freqüents durant l'hivern. Amb els antibiòtics de que disposem avui dia, però, és molt estrany que una otitis repetida pugui arribar a produir sordesa o problemes importants.

SÍMPTOMES

L'Otitis no sempre dona símptomes clars. De vegades, el pediatre la descobreix mentre realitza una revisió rutinària a un nen aparentment sa. El més normal, però, és que el nen es queixi. Si el seu fill li descriu un dolor

IMPORTANT: Vagi a urgències immediatament si observa una tumefacció dolorosa per darrera del pavelló auricular que fa que aquest s'inclini cap endavant.

un refredat que no li passa o un mal de cap persistent. El metge li donarà un tractament que normalment li millorarà l'estat en 48 h. Si això no passa, serà millor que torni a parlar-hi.

TRACTAMENT

Sortosament, hi ha molts antibiòtics que poden utilitzar-se per tractar les infeccions de l'oïda mitja. El seu pediatre triarà la més adequada per cada cas i li indicarà la dosi i duració del tractament. Normalment, aquest es

perllongarà entre 8 i 14 dies i s'haurà de mantenir encara que el dolor i les molèsties hagin desaparegut. La raó per no abandonar massa aviat els antibiòtics radica en que l'infecció encara està present fins i tot quan les primeres dosis d'antibiòtic ja han fet efecte. Per tant, segueixi sempre tot el tractament complert i li estalviarà recaigudes i reinfeccions al seu fill.

El *Paracetamol* (GELOCATIL® o APIRETAL®) i altres analgèsics i antiinflamatoris proporcionen un alleujament temporal suficient pels mals d'orella poc importants. Però quan ens trobem davant d'una infecció, aquests medicaments, que els pares poden donar pel seu compte amb certa llibertat, no són suficients. Els antibiòtics, al contrari, són medicaments potents però que s'han d'administrar seguint unes pautes que depenen de varis factors que els pares desconeixen. Per tant, encara que a vostè li sembli que el nen té el mateix que tenia una altre vegada que els antibiòtics li van anar bé, no n'hi doni sense consultar al pediatre. Aquests medicaments sí que curaran l'infecció, però caldrà administrar-los amb cura o a la llarga, perdrien l'eficàcia.

CONTAGI

Les Otitis no són contagioses en sí mateixes, però els refredats que sovint les acompanyen sí que poden ser-ho. Per aquest motiu, és millor que no porti el nen a l'escola o guarderia durant els primers dies de l'infecció. Esperi a que els símptomes del refredat li hagin passat, no li faci mal l'orella, no tingui febre i es trobi millor. Tingui en compte que, com que l'Otitis pot deixar moc líquid dins l'oïda mitja durant setmanes, pot ser que el seu fill pateixi una pèrdua discreta i temporal d'audició encara que l'infecció ja se li hagi curat. En aquest cas, seria convenient que parlés amb els responsables corresponents a l'escola perquè li facilitin seure a les primeres files i li repeteixin el que no senti bé.

PREVENCIÓ

La prevenció de les Otitis es centra en mirar d'evitar els refredats de repetició (no portant el nen a la guarderia durant una temporada, per exemple), mantenint una bona higiene nasal (mocant el nen sovint si té mocs i fer-li irrigacions nasals amb sèrum fisiològic) i no fumant a casa o fent-ho en algun lloc especial i ventilat (balcó, etc.) de manera que el nen mai arribi a respirar el fum del tabac. A part d'això, no es pot fer gran cosa més, perquè no hi ha cap medicament que previngui eficaçment els refredats causats per virus —ni “defenses”, ni “vitamines”, ni cap altre remei casolà—. El que sí podem fer és evitar que la mucositat que produeixen es sobreinfecti per una bactèria i es produeixi una Otitis amb pus. Per evitar aquestes Otitis cròniques o repetides, el seu pediatre podrà indicar-li una petita dosi diària d'antibiòtic durant 1-2 mesos, que ajudarà a evitar que se li infecti l'orella. Això no només no perjudica al nen, sinó que ha demostrat ser una mesura molt eficaç en alguns casos.